

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ (ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від _____ 20 ____ р. № _____

На № _____ від _____ 20 ____ р.

Головним управлінням ДПС в областях,
м. Києві

Міжрегіональним управлінням ДПС по
роботі з великими платниками податків

Державна податкова служба України у зв'язку з набранням чинності 16 березня 2024 року Закону України від 23 лютого 2024 року № 3603-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо вдосконалення онлайн-комунікації з платниками податків та уточнення окремих положень законодавства» (далі – Закон № 3603), яким, зокрема, внесено зміни в частині звільнення платників податків від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень та порушень іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а саме за помилкову сплату платником податків, у тому числі податковим агентом, грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок, повідомляє.

Відповідно до підпункту 14.1.156 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) податкове зобов'язання – сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету або на єдиний рахунок як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк), та/або сума коштів, сформована за рахунок податкових пільг, що були використані платником податків не за цільовим призначенням чи з порушенням порядку їх надання, встановленим Кодексом та/або Митним кодексом України.

Згідно зі статтею 16 Кодексу платник податків, крім іншого, зобов'язаний:
подавати до контролюючих органів у порядку, встановленому податковим та митним законодавством, декларації, звітність та інші документи, пов'язані з

К
Державна податкова служба України
11138/7/99-00-04-03-01-07 від 16.04.2024

ГУ ДПС У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ
1225/8 від 16.04.2024

обчисленням і сплатою податків та зборів (підпункт 16.1.3 пункту 16.1 статті 16 Кодексу);

сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених Кодексом та законами з питань митної справи (підпункт 16.1.4 пункту 16.1 статті 16 Кодексу).

На виконання пункту 57.1 статті 57 Кодексу платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого Кодексом для подання податкової декларації, крім випадків, встановлених Кодексом.

Податковий агент зобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання (суму нарахованого (утриманого) податку), самостійно визначеного ним із доходу, що виплачується на користь платника податку – фізичної особи та за рахунок такої виплати, у строки, передбачені Кодексом.

Якщо граничний строк сплати податкового зобов'язання припадає на вихідний або святковий день, останнім днем сплати податкового зобов'язання вважається операційний день, що настає за вихідним або святковим днем.

У разі визначення грошового зобов'язання контролюючим органом за підставами, зазначеними у підпунктах 54.3.1 – 54.3.6 пункту 54.3 статті 54 Кодексу, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення, крім випадків, коли протягом такого строку такий платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення контролюючого органу (пункт 57.3 статті 57 Кодексу).

Пунктом 109.2 статті 109 Кодексу визначено, що порушення податкового законодавства та порушення вимог, встановлених іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, тягне за собою відповідальність, передбачену Кодексом та іншими законами України.

Відповідно до пункту 111.2 статті 111 Кодексу фінансова відповідальність за порушення законів із питань оподаткування та іншого законодавства встановлюється та застосовується згідно з Кодексом та іншими законами. Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з цим Кодексом, застосовується у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів).

Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, може застосовуватися у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені.

Порядок застосування штрафних (фінансових) санкцій за порушення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання визначено статтею 124, 125¹ Кодексу, порядок нарахування пені – статтею 129 Кодексу.

Звертаємо увагу, що Законом № 3603 внесено зміни до пункту 112.8 статті 112 Кодексу, зокрема доповнено новим підпунктом 112.8.8¹, яким встановлено, що обставинами, які звільняють від фінансової відповідальності за

вчинення податкових правопорушень та порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, є помилкова сплата платником податків, у тому числі податковим агентом, грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок (без порушення законодавчо визначеного строку сплати податку або узгодженої суми грошового зобов'язання до бюджету). Умовою підтвердження таких обставин є вчинення платником дій, передбачених статтею 43 цього Кодексу, щодо повернення помилково сплачених грошових зобов'язань.

Також Законом № 3603 врегульовано питання не нарахування/анулювання нарахованої пені за помилкове зазначення платником податків у платіжних документах неправильного бюджетного рахунку отримувача коштів (за умови своєчасної сплати податку або узгодженої суми грошового зобов'язання до бюджету).

Так, внесені Законом № 3603 зміни передбачають викладення в новій редакції підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу, яким встановлено, що пеня не нараховується, а нарахована пеня підлягає анулюванню у разі помилкової сплати платником податків, у тому числі податковим агентом, грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок (без порушення законодавчо визначеного строку сплати податку або узгодженої суми грошового зобов'язання до бюджету). Умовою підтвердження таких обставин є вчинення платником дій, передбачених статтею 43 цього Кодексу, щодо повернення помилково сплачених грошових зобов'язань.

Положення нової редакції підпункту 112.8.8¹ пункту 112.8 статті 112 та підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу щодо звільнення платників податків, у тому числі податкових агентів, від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень, зокрема в частині помилкової сплати грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок, застосовуються починаючи з 16.03.2024.

Наголошуємо, що для звільнення платника податків від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень, зокрема в частині порушення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання відповідно до статті 124, 125¹ Кодексу та не нарахування/анулювання пені відповідно до статті 129 Кодексу потрібним є дотримання визначених обставин.

Першою обставиною є сплата узгодженого грошового зобов'язання платником податків, у тому числі податковим агентом, на інший бюджетний рахунок, ніж той, що передбачений для сплати того чи іншого податку, збору, платежу, контроль за якими покладено на контролюючі органи.

При цьому зазначаємо, що згідно з наказом Міністерства фінансів України від 22.06.2012 № 758 «Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18.07.2012 за № 1206/21518, бюджетні рахунки – це рахунки, які відкриваються в органах

Казначейства для забезпечення казначейського обслуговування коштів державного та місцевих бюджетів.

Класифікацію доходів бюджету затверджено наказом Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11 «Про бюджетну класифікацію», зі змінами та доповненнями.

Перелік податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету в розрізі коду бюджетної класифікації, контроль за справлянням яких покладено на ДПС, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 106 «Деякі питання ведення обліку податків, зборів, платежів та інших доходів бюджету», зі змінами та доповненнями.

Другою обставиною є сплата узгодженого грошового зобов'язання не пізніше законодавчо визначених граничних строків сплати податків, зборів, платежів.

Звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 112.8.8¹ пункту 112.8 статті 112, підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу основною умовою підтвердження обставин помилкової сплати платником податків, у т. ч. податковим агентом, грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок є вчинення платником дій, передбачених статтею 43 Кодексу, щодо повернення помилково сплачених грошових зобов'язань.

Слід зазначити, що умови повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені визначені статтею 43 Кодексу.

Обов'язковою умовою для здійснення повернення сум грошового зобов'язання та пені є подання платником податків заяви про таке повернення (крім повернення надміру утриманих (сплачених) сум податку з доходів фізичних осіб, які повертаються контролюючим органом на підставі поданої платником податків податкової декларації за звітний календарний рік за результатами проведення перерахунку його загального річного оподаткованого доходу) протягом 1095 днів від дня виникнення помилково та/або надміру сплаченої суми та/або пені (пункт 43.3 статті 43 Кодексу).

При цьому платник податків подає заяву про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені (далі – заява) у довільній формі, в якій зазначає напрям перерахування коштів, зокрема на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, незалежно від виду бюджету (пункт 43.4 статті 43 Кодексу).

Такий платник має можливість подати заяву в електронній формі через приватну частину Електронного кабінету за ідентифікатором форми J/F 1302001 або у довільній формі через меню «Листування з ДПС» приватної частини Електронного кабінету.

Отже, обов'язковою умовою підтвердження помилкової сплати платником податків грошового зобов'язання на інший бюджетний рахунок із дотриманням граничних строків сплати податків або узгодженої суми грошових зобов'язань до бюджету є вчинення платником дій, передбачених статтею 43 Кодексу, а саме:

подання платником податків до територіального органу ДПС за місцем адміністрування (обліку) помилково та/або надміру сплаченої суми заяви у довільній формі щодо повернення з бюджету помилково та/або надміру сплачених сум грошового зобов'язання (крім єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування) протягом 1095 днів від дня їх виникнення з обов'язковим зазначенням напрямку перерахування таких коштів – на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, незалежно від виду бюджету.

Враховуючи зазначене, у разі дотримання платниками податків, у тому числі податковими агентами, положень підпункту 112.8.8¹ пункту 112.8 статті 112 та підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу, такі платники податків звільняються від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень, зокрема від застосування до них штрафних санкцій за несплату узгодженої суми грошового зобов'язання відповідно до статті 124, 125¹ Кодексу та пені, передбаченої статтею 129 Кодексу.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини другої статті 2 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) лише Законом № 2464 визначається, зокрема, порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

Окрім цього, частиною другою статті 8 Закону № 2464 встановлено, що єдиний внесок не належить до системи оподаткування.

Отже, зазначені вище положення про звільнення від фінансової відповідальності не поширюються на відносини, що виникають під час провадження діяльності, пов'язаної зі збором та веденням обліку єдиного внеску.

Водночас повідомляємо, що сплата до бюджету узгоджених податкових зобов'язань із ПДВ, які задекларовані платником у поданих податкових деклараціях з ПДВ, здійснюється платником шляхом поповнення електронного рахунку в Системі електронного адміністрування ПДВ.

Пунктом 200^{1.2} статті 200¹ Кодексу встановлено, що платникам податку автоматично відкриваються рахунки в Системі електронного адміністрування ПДВ (далі – СЕА ПДВ).

Розрахунки з бюджетом у системі електронного адміністрування податку на додану вартість здійснюються з цих рахунків, крім випадку, передбаченого абзацом другим пункту 87.1 статті 87 Кодексу.

Згідно з пунктом 200^{1.6} статті 200¹ Кодексу за підсумками звітного податкового періоду, відповідно до задекларованих у податковій декларації результатів, а також у разі подання уточнюючих розрахунків до податкової декларації платником проводиться розрахунок з бюджетом у порядку, визначеному статтею 200 Кодексу.

Надалі у терміни, визначені Кодексом, ДПС на підставі поданих платниками податку податкових декларацій (уточнюючих розрахунків) будуть сформовані відповідні реєстри на перерахування сум податку до бюджету. Такі реєстри у визначені терміни будуть спрямовані до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів (Держказначейство), для здійснення перерахування таких сум до бюджету.

Тобто оскільки сплата ПДВ до бюджету здійснюється з рахунків, відкритих у СЕА ПДВ, то в частині помилкової сплати платником узгоджених податкових зобов'язань з ПДВ, що задекларовані платником у поданих податкових деклараціях з ПДВ (уточнюючих розрахунках), норми підпункту 112.8.8¹ пункту 112.8 статті 112 та підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу не застосовуються.

Проте в частині помилкової сплати платником суми узгодженого грошового зобов'язання, визначеного за результатами контрольно-перевірочної роботи згідно з податковим повідомленням-рішенням, норми підпункту 112.8.8¹ пункту 112.8 статті 112 та підпункту 129.9.8 пункту 129.9 статті 129 Кодексу застосовуються.

Крім того, при поверненні помилково та/або надміру зарахованих до бюджету сум акцизного податку в порядку, визначеному статтею 43 Кодексу, сплачених платниками акцизного податку на електронний рахунок у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, слід враховувати вимоги пункту 27 Порядку електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року № 408 «Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового».

Враховуючи викладене, з метою забезпечення організації роботи зобов'язую керівників територіальних органів ДПС:

- довести зазначений лист до відома підпорядкованих підрозділів для врахування в роботі;

- організувати належний рівень роз'яснювальної роботи з платниками податків щодо прийнятих змін у податковому законодавстві;

- забезпечити неухильне виконання та дотримання змін, прийнятих Законом № 3603, у тому числі під час здійснення контрольно-перевірочних заходів на всіх етапах їх вжиття, зокрема при складанні актів перевірок, розгляді заперечень до таких актів та прийнятті податкових повідомлень-рішень про застосування штрафних санкцій за несвоєчасну сплату узгодженої суми грошового зобов'язання;

- при поданні заяви про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань рекомендувати платникам податків повідомляти про обставини своєчасної сплати узгоджених грошових зобов'язань на інший бюджетний рахунок, ніж той, що передбачений для сплати платежу, із

зазначенням інформації щодо податкового періоду та реквізитів платіжної інструкції на перерахування відповідних коштів до бюджету.

Наголошуємо на необхідності забезпечення актуальності інформації про реквізити бюджетних рахунків для сплати платежів в інформаційно-комунікаційній системі ДПС, вебпорталі ДПС та центрах обслуговування платників ДПС.

В. о. Голови

Тетяна КІРІЄНКО